

Asia: VN/14931/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tiedonhallinnan, tietohallinnon ja tietojärjestelmien muutoksen valmisteluun, suunnitteluun ja toteutukseen myönnettävästä rahoituksesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantaja on:

Kunta

Huomiot rahoituksen käyttökohteisiin ja niiden rajaukseen (3 §) (toimialariippumattomat muutoskohteet: perustietotekniikka, hallinnon järjestelmät ja tahe-järjestelyt jne.)

Asetusluonnoksen momentissa kaksi on esitetty 13 rahoituksen käyttökohdetta. Perustelumuistiossa on kohtien 1-7 perusteluissa todettu, että Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän osalta määrärahaa voi käyttää vastaavaan tarkoitukseen, tehtäviin tai toimenpiteisiin kuin hyvinvointialueilla. Kohtien 8-13 osalta perustelumuistiossa ei ole tätä mainintaa.

Helsingin kaupunki pitää välttämättömänä, että kaikki asetuseruonnoksessa mainitut rahoituksen käyttökohteet ovat mahdollisia myös Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymälle. Tämä tulee ilmaista kunkin kohdan perusteluissa tai selkeänä kaikkia kohtia koskevana mainintana. Tämä on oleellista, sillä kaikkia välttämättömiä tiedonhallinnan, tietohallinnon ja tietojärjestelmien muutostarpeita ei lainsäädännön pohjalta ole vielä mahdollista arvioida tarkasti. Arvio voidaan tehdä vasta valmistelun edetessä.

Perustelumuistiossa momentin kolme kohdalla on eritelty joukko erilaisia palveluja ja järjestelmiä joihin muutos voi vaikuttaa. Muistiossa esitettyjen lisäksi muutoksia tulee mm. taloussuunnitteluun ja budjetointiin liittyviin järjestelmiin, ostotilausjärjestelmiin, matkalaskujärjestelmiin ja sopimushallintaan.

Huomiot rahoituksen käyttökohteisiin ja niiden rajaukseen (3 §) (sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallintaa ja ICT:tä koskevat muutoskohteet

-

Huomiot rahoituksen käyttökohteisiin ja niiden rajaukseen (3 §) (pelastustoimen tiedonhallintaa ja ICT:tä koskevat muutoskohteet)

-

Huomiot hyväksyttäviin kustannuksiin (4 §)

-

Muita ehdotettuja pykälää koskevat huomiot

Valtioavustuksen määrää koskevassa 5 §:ssä ja perustelumuistiossa on todettu tärkeä periaate, että hakijoilta ei edellytetä omavastuuosuutta, koska valtioavustuksella rahoitetaan toimintaa, joka perustuu uuden lakisääteisen tehtävän ja organisaatorakenteen käynnistämiseen. Perusteluissa on todettu, että myös Helsingin kaupungin osalta kyseessä on tulkittavissa olevan uusi lakisääteinen tehtävä, jonka toimeenpanon rahoituksen tulisi kattaa täysimääräisesti siitä aiheutuvat kustannukset. On ensiarvoisen tärkeää, että valmistelu ja toteutus etenee tämän esityksen mukaisesti.

Asetusta koskevat muut huomiot

Vaikka erillisratkaisun myötä Helsingin kaupunki jatkaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluiden järjestämistä asukkailleen, edellyttää uudistuksen toimeenpano myös kaupungilta huolellista valmistelua ja järjestelyjä. Valmistelua edellyttävät mm. talouden eriyttäminen, ohjaaminen ja raportointi sekä näihin liittyvät tietojärjestelmät. Muutostarpeita aiheutuu myös kaupungin hallintoon sekä viranhaltija- ja luottamushenkilöorganisaatioon.

Kaupungin valmistelu lainsäädännössä edellytetyssä aikataulussa talouden eriyttämisen ja raportoinnin osalta edellyttää, että kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston tarkemmat ohjeet ovat saatavilla mahdollisimman pian, ja sama koskee myös muita, lainsäädännössä mainittuja tarkempia ohjeita. Nämä ovat edellytys sille, että tietojärjestelmämuutokset voidaan toteuttaa lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Uudistuksen toteutuksen aikataulu on erittäin tiukka. Aikataulun haasteita lisää myös se, että uudistuksen vaikutukset ovat moniulotteiset eikä niitä kaikkia ole voitu etukäteen arvioida.

Eid Terttu
Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia